

Lantbrukets dag i riksdagen

Mjölkens dag i riksdagen har numera blivit Lantbrukets dag. I år var det den sjunde december, Johan Arnoldsson och undertecknad medverkade. På vägen upp i tåget tittade jag ut genom fönstret och slogs av hur misshandlad landsbygden i praktiken är. Vi har massor med skog i Sverige, jag såg hängande staket som vittnar om att ingen betar där längre, jag såg åkrar omgivna av diken med åkerholmar och med stenrös på. Blötare marker med al på men också torrare med tall och allt däremellan. Gårdar som förfaller.

Det slog mig hur dumt det är att vi har ett biotopskydd för stenmurar, diken och så vidare. Även om det togs bort skulle bara en liten del försvinna. Att ta bort allt skulle kosta en förmögenhet. Nåväl här följer en sammanfattning av Lantbrukets dag.

LIVSMEDELSBEREDSKAP

Inledde gjorde statssekreterare Dan Ericsson med att understryka vikten av lantbruket och viljan att öka produktionen. Efter honom var det dags för Lantmännen och Patrik Myrelid.

Han pratade om vikten av svensk livsmedelsberedskap och om Lantmännens förhoppning att det ska komma fram produktion av svensk ”grön” mineralgödsel.

Paul Robertson från Hushållningssällskapet tog över och pratade om vikten av att vi kan försörja oss med insatsvaror i form av gödning, utsäde, med mera, även vid en kris. Paul vill ha lagring ute på gårdarna men det kommer bli dyrt. Vem ska stå för likviditeten?

FÖRSÖRJNINGSBALANSEN

Hushållningssällskapet Frida Carlsson förklarade hur HS erbjuder de enskilda kommunerna att räkna på hur försörjningsbalansen i kommunerna ser ut vad gäller livsmedel. Hur mycket konsumeras av kommunens medborgare och hur mycket produceras i respektive kommun.

Johan Wellander är spannmåls- och äggproducent utanför Örebro. Han berättade om årets väderleksproblem med först torka och sedan översvämmade marker efter mycket regn. Johan uttryckte stor oro över lönsamheten och om sin tvekan om hur mycket man som växtodlare ska våga satsa inför 2024.

FÖR LÅG LÖNSAMHET

Innan en paus för mat var det dags för en paneldebatt med Johan Eriksson från Sveriges Grisföretagare, Anders Rolfsson, Svensk Mjolk, Henrik Lander från Sveriges Nötköttproducenter samt representanter från Spannmålsodlarna, Svenska Fåravelsförbundet och Svensk Fågel. Det råder stor enighet om att lönsamheten är för låg. Sedan har de olika branscherna sina olika problem, inte minst med varg.

Peter Kullgren inledde eftermiddagen med ett kort tal och därefter var det en liten frågestund. Han verkar vara fast besluten att förbättra för lantbruket, det är flera viktiga utredningar som ska läggas fram i vår som kommer få stor betydelse för vad som kommer att göras.

KONTROLL, KAPITAL OCH KONKURRENS

Nästa punkt på dagordningen stod Sara Nilsson från Hushållningssällskapet för. Hon hade även med sig Suzanne Cewe från Växa. Båda talade om att antalet regler för speciellt oss djurhållare är väldigt många. De tycker att kontrollerna som görs ska samordnas.

Det är svårt med kapitaltillgången för lantbruket och det är anledningen till att Tillväxtbolaget bildades av Lantmännen, LRF, Svensk Mjolk, HK Scan och Växa. Tillväxtbolagets Helena Silvander informerade om deras verksamhet.

Konkurrenskraftsutredningens uppgifter redovisades av Elisabeth Nilsson. Hon är ansvarig för utredningen som ska vara klar framåt våren.

VÄXTSKYDD

Därefter var det dags för David Rudenstam från Rudenstams bär och frukt. Han började med att presentera företaget samtidigt som det delades ut äpplen till alla oss i salen. Efter att de flesta ätit upp äpplet frågade David: ”Var äpplena goda?” Svaret blev ja. Då sade David: ”Jag tycker att de är för mjöliga.” Det var också det jag själv tyckte.

Därefter började David på ett mycket bra sätt förklara varför äpplena var mjöliga och att det beror på att vi i Sverige inte får använda vissa typer av växtskyddsmedel. Han visade också upp bilder på andra skador som kan uppkomma på äpplen men som skulle kunna förhindras om vi hade haft tillgång till de medel som är godkända i andra länder. Ett bra och pedagogiskt framförande!

PROBLEMATISKT GENERATIONSSKIFTE

Dagens mest tragiska men ändå bästa punkt handlade om generationsskifte. Eller egentligen ett ogenomförbart sådant. Tre systrar Hyttsten berättade den mycket tråkiga historien om hur deras familj gjorde en anmälan om slutavverkning av skog men där det hittades spår av den tretåiga hackspetten. Samtidigt har en i Sverige utdöd fågel siktats i området. En fågel som är beroende av beteslandskapet. Följden blev, vilket har skrivits om i ATL, att över 60 ha belades med avverkningsförbud. Detta kopplat till ett vite på SJU!!! miljoner kr.

Gården har varit i släktens ägo i många generationer och skogsintäkterna är ett viktigt komplement till de 40 mjölkorna. Följden av avverkningsförbudet har blivit att banken inte vet vad de ska sätta för värde på gården och att generationsskiftet helt enkelt inte kan genomföras nu. De tre systrarna framförde detta på ett så gripande och bra sätt att de efteråt fick stående ovationer från oss som var på plats.

EN SJUK RÖDGRÖN SIDA

Avslutningsvis var det en paneldebatt med riksdagspartierna. Alla var anmälda men S, MP och V:s representanter hade blivit sjuka. De som medverkade var Magnus Oscarsson (KD), John Widegren (M), Staffan Eklöv (SD), Daniel Bäckström (C) och Elin Nilsson (L). Elin fick rycka in som ersättare för någon annan från L och var inte med under resten av dagen. Hon hade därför svårare att svara på frågorna än övriga. Debatten visade på enighet om att vi behöver en ökad produktion av mat i Sverige och flera tyckte även att det är viktigt med spridning över landet.

KLIMATOMSTÄLLNINGEN

Min egna reflektioner efter mötet är att det numera är en stor enighet om att vi har för dålig lönsamhet, i stort sett oavsett inriktning

på lantbruket. Detta är ett stort steg framåt sedan jag var med första gången på det som då kallades Mjölakens dag.

Politikerna pratade inte speciellt mycket om klimat och klimatåtgärder. Vikten läggs på ökad produktion. De som verkar driva klimatomställning och annat runt klimatet mest, är våra egna organisationer. Detta är något vi måste ta med oss och som vi inte kan acceptera att våra kooperativa företag lägger tid, pengar och kraft på. Samhällets intresse minskar i takt med ökad inflation och sämre ekonomi.

EN FARLIG VÄG!

Hushållningssällskapet och Växa vill ha samordnade kontroller för att vi ska få färre kontroller. Jag tror det är en farlig väg att gå eftersom det skulle innebära att de krav som mejerier och andra som inte är myndigheter ställer på oss, i så fall blir standard. I praktiken blir det en lag- och regelskärpning. Dessutom skulle det ge oss sämre möjligheter till att överklaga. Är det kanske så att Växa och HS ser en möjlighet till att få mer arbete till sina verksamheter?

*Claes Jonsson, ordförande
Sveriges Mjölkbönder*

Ett annorlunda år är till ända

• År 2023 har varit ett psykiskt påfrestande år för många. För lite och för mycket regn på samma ställe är inte så vanligt. Mjolkpriset har gått ner med nästan två kronor per liter och växtodlingsmässigt har grödorna först torkat och sedan har det inte gått att skörda. För de flesta har det ändå på något sätt

till slut löst sig så att det finns tillräckligt med foder.

Med undantag för 2018 så hade vi nog egentligen ett decennium med ovanligt lugna väderförhållanden. Hur som helst så känns det bra att de flesta nu insett det vi i Sveriges Mjölkbönder hävdade i många år: LÖNSAMHETEN ÄR FÖR DÅLIG.

Sveriges Mjölkbönder startades 2006 med syftet att öka lönsamheten och förbättra villkoren för svensk mjölkproduktion. En prenumeration på Lantbrukets Affärer ingår i medlemskapet och därmed lyfter tidningen de frågor som är relevanta för oss. På vår hemsida www.sverigemjolkbonder.se finns all information om oss.

ORDFÖRANDE
Claes Jonsson
070-301 09 31
bankebolet@gmail.com

VICE ORDFÖRANDE
Ulrik Isleborn
070-252 90 27
isarydab@gmail.com

ANDRE VICE ORDFÖRANDE
Mats Karlsson
070-395 48 66
emg.karlsson@gmail.com